

ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ЯК ОСНОВА УСПІШНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Адаптація першокласників до навчання у школі – одна з найактуальніших проблем психолого-педагогічної науки. По-перше, тому, що в ході адаптації до шкільного навчання дитина отримує орієнтацію в системі поведінки, яка надовго визначає подальшу долю її розвитку. По-друге, в ході цього процесу формується учнівський колектив з певним рівнем соціально-психологічної згуртованості. Взаємини у шкільному класі виступають могутнім засобом залучення особистості дитини до нових соціальних функцій, культури, норм поведінки, характерних для школи.

Мета адаптаційного періоду в 1-му класі: створення у дитини уявлення про школу як місце, де вона буде прийнята і сприйнята такою, якою вона є з усіма своїми почуттями, думками, знаннями, проблемами.

Процес адаптації першокласників відбувається на всіх її рівнях:

- біологічному (приспособлення до нового режиму навчання й життя);
- психологічному (входження до нової системи вимог, пов'язаних з виконанням навчальної діяльності);
- соціальному (входження до учнівського колективу).

У початковий період навчання дитини у першому класі важливе значення має успішність адаптаційного періоду. Створення сприятливого середовища для адаптації дитини до систематичного навчання забезпечуватиме їй подальший розвиток, успішне навчання та виховання.

Основною новацією у практиці діяльності 1-х класів закладів загальної середньої освіти є структурування змісту початкової освіти на засадах інтегративного підходу у навчанні. Дидактичний зміст процесу інтеграції полягає у взаємозв'язку змісту, методів і форм роботи. Перші тижні навчання в 1-му класі – важливий етап для створення в класній спільноті атмосфери прийняття, довіри, бажання слухати одне одного, висловлюватися. На цьому етапі закладаються основи для усної взаємодії учителя з учнями та учнів між собою. Саме тому багато уваги в перший місяць потрібно приділяти знайомству, коротким розповідям про власні захоплення, улюблені ігри.

Слід приділяти увагу груповій, ігровій, проектній та дослідницькій діяльності. Освітнє середовище у початкових класах має бути безпечним місцем, де діти відчуватимуть себе захищеними та в безпеці.

Перший клас школи є адаптаційним періодом дитини. Під час будь-якого адаптаційного процесу для дитини важливим є ресурс, підтримка і авторитет «ведення», адже дитина дуже чутлива та уважна до того, хто стає для неї опорою.

Загалом, психологічний супровід і місце дорослого поруч із дитиною – це пошук прихованих ресурсів розвитку дитини, опора на власні можливості дитини,

розкриття потенціалів дитини, розвиток компетентності, як базисної характеристики особистості.

Процес адаптації викликає такі складнощі:

- проблеми у спілкуванні з однолітками, учителями;
- зниження самоконтролю;
- емоційна збудженість;
- тривожність;
- симптоми соматичних захворювань;
- недостачу уваги на уроках.

Для успішної адаптації в роботі з першокласниками необхідно враховувати наступне:

- поєднувати ігрову, продуктивну, навчальну й інші види діяльності;
- формувати позитивне, емоційне відношення до знань;
- дотримуватись наступності не тільки в методах роботи, але й у стилях педагогічного спілкування;
- дотримуватись послідовності шкільних методів роботи й при формуванні колективу дітей перших класів й організації їхнього міжособистісного спілкування;
- використовувати більш виховні можливості спільної діяльності.

Виховання сьогодні – це процес із дуже багатьма невідомими, яких щодня стає дедалі більше.

Спільні зусилля вихователів, вчителів, батьків і психологів допомагають дитині успішно адаптуватися до нових шкільних умов.

Список використаних джерел

1. Соціальна педагогіка: підручник / за ред. професора А. Й. Капської – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 468 с.
2. Бохонкова Ю. Соціально-психологічна адаптація першокласників до умов Нової української школи: монографія / Ю. Бохонкова. – Київ НУШ, 2017. – 199 с.

ДЯДЧЕНКО О. В.,
Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДО ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ СИТУАЦІЙ

Інтеграція України до світового та європейського співтовариства, долучення вітчизняної системи вищої освіти до Болонської декларації, орієнтація на Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти висувають особливі вимоги до професійної діяльності фахівців, що потребує наукового переосмислення цінностей щодо формування професійної компетентності сучасного вчителя. Такий підхід передбачає активізацію пошуків оптимальних форм навчання у вищому закладі освіти та сприяє забезпеченню якісного виконання програмних вимог й особистісному розвитку школярів.

Зазначене вище повною мірою можна віднести до вимог щодо підвищення якості професійної діяльності вчителів початкової школи, які покликані в повному обсязі забезпечити перехід до вивчення **ІМ**, починаючи з першого класу, що передбачає необхідність розроблення і впровадження сучасних технологій

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>